

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Konflikty mezi bratry v knize Genesis

Autor práce: Jitka Hamříková

Studijní program: Teologie

Posudek vypracoval: Mgr. Jiří Stránský, Ph.D.

Místo a datum: Kamenný Újezd, 17. 5. 2021

Posuzovaná bakalářská práce Jitky Hamříkové nese název Konflikty mezi bratry v knize Genesis a podtitul Problém násilí a etická interpretace vybraných biblických textů u Jonathana Sackse. Kromě první úvodní kapitoly je práce rozdělena do čtyř hlavních částí, z nichž se každá zabývá jedním biblickým příběhem z knihy Genesis. Struktura všech těchto čtyř částí je identická. Autorka vždy po stručném uvedení do vykládaného textu předloží překlad relevantní pasáže, po němž následují výkladové poznámky, představení vybraných interpretací ze sekundární literatury a jejich komparace v rámci závěrečného shrnutí. Volbu takovéto struktury pokládám za šťastnou, práce je díky ní přehledná a dá se v ní snadno orientovat.

Co je třeba vyzdvihnout, je skutečnost, že autorka u všech vybraných pasáží vypracovala vlastní překlad z hebrejštiny, což považuji na úrovni bakalářské práce za pozoruhodný výkon (byť jeho úroveň z odborného hlediska bohužel nejsem schopen posoudit). S tím souvisí také fakt, že práce obsahuje i přílohy, v nichž autorka uvádí další poznámky vztahující se k překladu, přičemž zde kromě hebrejštiny pracuje také s řeckým textem Septuaginty. Zde se však diplomantka dopouští několika málo chyb, z nichž největší je asi na s. 1 u v. 7, kde nereflektuje významovou odlišnost řeckého textu, a uvádí tak zcela neadekvátní překlady.¹

Sohledem na formální a jazykovou stránku je práce prakticky bezchybná. Pravopisné chyby jsem v práci neobjevil, překlady jsou zcela ojedinělé a stylistika rovněž nevykazuje žádné závažnější nedostatky. Na použité zdroje autorka odkazuje správně a v souladu s normou.²

Má hlavní výtka míří na nejednoznačně vytyčený cíl celé práce. Autorka jej formuluje dvakrát a pokaždé jinak: 1) „Cílem mé práce bylo porovnání nastudované knihy rabína Jonathana Sackse *Ne v božím jménu* s jinou odbornou literaturou a jejich tvrzení ověřit studiem hebrejského textu a současných standardních komentářů.“ (s. 6); 2) „Hlavním cílem práce je porovnání problematických vztahů v rodině ve Starém

¹ Např. v angličtině (*A New English Translation of the Septuagint*, Oxford, 2009) zní autorkou citovaná pasáž οὐκ ἔαν ὀρθῶς προσενέγκῃς, ὀρθῶς δὲ μὴ διέλῃς, ἤμαρτες; ἡσύχασον· následovně: „If you offer correctly but do not divide correctly have you not sinned? Be still; [...]“.

² Jedinou výjimku představuje s. 9, kde autorka referuje knihu Jonathana Sackse bez jediného odkazu.

zákoně, které tvoří jádro příběhů, s násilím mezi náboženstvími, odlišnými národy a kulturami, na základě knihy Jonathana Sackse.“ (s. 10). Těžko tedy posoudit, zda byl cíl práce naplněn, či nikoli. Pokud bychom vycházeli z první formulace, dalo by se říci, že spíše ano, protože Sacksovu interpretaci s výklady jiných autorů diplomantka skutečně komparuje, avšak je otázkou, zda také „ověřuje“, neboť i přes důkladnou práci s primárním textem k vlastnímu autorčinu zhodnocení referovaných interpretací nedochází. Pokud bychom však vycházeli z druhé formulace, museli bychom říci, že ne, protože tématu „porovnání problematických vztahů v rodině ve Starém zákoně [...] s násilím mezi náboženstvími, odlišnými národy a kulturami“ věnuje diplomatka pouze několik málo slov, a to především v samotném závěru práce (s. 50).

Na závěr předkládám několik otázek, které mohou být probrány v rámci obhajoby:

- 1) Mohla byste jasně zformulovat hlavní cíl Vaší práce a zhodnotit, jak se Vám jej dle Vašeho názoru podařilo naplnit?
- 2) Domníváte se, že do Vámi vytyčeného tématu spadá příběh o Izákovi a Izmaelovi? Dochází v něm skutečně k nějakému konfliktu mezi bratry?
- 3) Mohla byste lépe objasnit, jaké existují argumenty ve prospěch tvrzení, že Kain se svojí obětí snažil získat moc (s. 19)? Jakou moc (nad kým/čím) se snažil získat?

I přes některé výše uvedené námitky pokládám práci Jitky Hamříkové za velmi zdařilou a přesahující standardy obvykle kladené na bakalářskou práci. Z tohoto důvodu práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji hodnocení **VÝBORNĚ**.